

NÉPSZABADSÁG

Lézerszínház: fel is út, le is út

Népszabadság • Rab László • 2005. július 13.

A dolgok jelenlegi állása szerint szeptember elején a Lézer-színháznak távoznia kell a Budapesti Planetáriumtól. Ami egyben azt is jelenti, hogy ekkora kupola híján az idén 25. éve működő közhasznú vállalkozás eltűnik a kulturális térképről. Az ügy mögött a személyes sértettség által generált bürokratikus mechanizmus áll, melyben a Lézerszínháznak az áldozat szerepe jutott.

A lavinát a Kincstári Vagyoni Igazgatóság Közép-magyarországi Igazgatósága februárban indította el, amikor is arra szólította fel Bojárskyné Piróth Esztert, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szövetségi irodájának igazgatóját (a Planetárium fenntartóját), hogy állítsa helyre a Planetáriumban a törvényes rendet. Egy januári ellenőrzés során ugyanis megállapították, hogy a csillagászati fellegvárban megsértik a közhasznúság szabályait: az intézmény bérleti viszonyban áll egy számítástechnikai céggel, egy büfével, no és a Lézerszínházat működtető Multimédia Stúdió Művészeti Egyesülettel. Ez ellenkezik a TIT és a KVI között 1998-ban kötött tulajdonátruházási szerződéssel. De ellenkezik a TIT alapszabályával is.

A KVI felszólította a TIT-et, hogy a jogellenes magatartást 2005. március végéig szüntesse meg, különben szankcionál. A TIT ennek kézhezvétele után, hat hónapos határidővel, fölmondta a szerződést. Ami azt jelenti, hogy a Lézerszínháznak szeptember végén el kell hagynia a Planetáriumot.

A Lézerszínházat a közhasznú Multimédia Stúdió Művészeti Egyesület működteti 1980 óta. A szűrt fényes, zenés látványprodukciónak a Planetáriummal harmonikus az együttműködése. Ezt Hegedűs György, a Multimédia egyesület vezetője és Horváth András, a Planetárium igazgatója is megerősítette.

Fura egybeesés, de Horváth elszakadási kísérletét követte a januári KVI-vizsgálat.

Hegedűs György a felmondás kézhezvétele után megkereste a KVI-t. Azt javasolták neki, hogy ha a Lézerszínház Egyesület felvételét kérné a TIT-be, mindjárt megoldódna a probléma. A szintén közhasznú TIT-tag ott maradhatna a TIT által kezelt épületben. Hegedűs Györgynek tetszett a gyakorlatias tanács, s hozzálátott a tagfelvételi kérelem megfogalmazásához.

Lézerszínház: fel is út, le is út

A dolgok jelenlegi állása szerint szeptember elején a Lézerszínháznak távoznia kell a Budapesti Planetáriumtól. Ami egyben azt is jelenti, hogy ekkorra kupola híján az idén 25. éve működő közhasznú vállalkozás eltűnik a kulturális térképről. Az úgy mógiótt a személyes sértettség által generált bürokratikus mechanizmus áll, melyben a Lézerszínháznak az áldozat szerepe jutott.

A lavinát a Kincstári Vagyoni Igazgatóság Közép-magyarországi Igazgatósága februárban indította el, amikor is arra szólította föl *Bojtorosné Píróth Eszter*, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szövetségi irodájának igazgatóját (a Planetárium fenntartóját), hogy állítsa helyre a Planetáriumban a törvényes rendet. Egy januári ellenőrzés során ugyanis megállapították, hogy a csillagászati felelősnek megsérték a közhasznúság szabályait: az intézmény bérleti viszonyban áll egy számítástechnikai céggel, egy büfével, no és a Lézerszínházat működtető Multimédia Stúdió Művészeti Egyesülettel. Ez ellenkezik a TIT és a KVI között 1998-ban kötött tulajdonátviteli szerződéssel. De ellenkezik a TIT alapszabályával is.

A KVI felszólította a TIT-et, hogy jogellenes magatartást 2005. március végéig szüntesse meg, különben szankcionál. A TIT azt a lézerszínház utáta, hat hónapos határidővel, felmondta a szerződést. Ami azt jelenti, hogy a Lézerszínháznak szeptember végén el kell hagynia a Planetáriumot.

A Lézerszínházat a közhasznú Multimédia Stúdió Művészeti Egyesület működteti 1980 óta. A szűrt fényes, zenés látványprodukcióknak a Planetáriummal harmonikus az együttműködése. Ezt *Hegedűs György*, a Multimédia egyesület vezetője és *Horváth András*, a Planetárium igazgatója is megerősítette.

Fura egybeesés, de Horváth elszakadási kísérletét követte a januári KVI-vizsgálat.

Hegedűs György a felmondás kézbevétele után megkereste a KVI-t. Azt javasolták neki, hogy ha a Lézerszínház Egyesület felvételt kérné a TIT-be, majd azt megoldódna a probléma. A szintén közhasznú TIT-tag ott maradhatna a TIT által kezelt épületben. Hegedűs Györgynek tetszett a gyakorlatias tanács, s hozzájárított a tagfelvételi kérelem megfogalmazásához.

A TIT június 24-i közgyűlésén a Lézerszínház felvételének kérdése azonban még napirendre sem került, noha azt a budapesti szervezet vezetője javasolta. Amivel a TIT végső soron demonstrálta, hogy nincs szüksége a Lézerszínházra.

Píróth Eszter, a TIT szövetségi irodájának igazgatója a KVI-re hivatkozott, amikor megkerestük. - A szerződést föl kellett bontani - mondta, s hozzátette: a törvény az törvény. És további magyarázkodást nem tartott szükségesnek.

A TIT kuszált világában járatos informátorok úgy tartják, a Lézerszínház ellen indított „törvényességi” támadás valójában a tudósként, csillagászként kikezdhetetlen Horváth András ellen irányult. Ő azzal hívta ki maga ellen fenntartója haragját, hogy 2004-ben kezdeményezte: a Planetárium a szövetségi irodától (Píróthéktól) átkerülhessen az országos irodával az utóbbi években többször súlyosan ütköző Budapesti Ismeretterjesztő Társulathoz. Fura egybeesés, de Horváth elszakadási kísérletét követte a januári KVI-vizsgálat. További érdekesség, hogy a 2004. évi közhasznúsági jelentésben (mely szintén Horváth rendkívüli közgyűlési felhívása után készült) már a Planetárium, illetve a szintén „központi” TIT-es Uránia Csillagvizsgáló vezetőjének leváltásáról is szó esik. Horváth András és *Zombori Ottó* munkáját szakmai kifogás tárgyává tenni botorság lett volna, a szövetségi iroda ezért másféle kifogásokkal operált. „A rájuk háruló, megnövekedett feladatokat ellátni nehezen tudják - olvasható a jelentésben. - ... új, szakmailag a mai követelményeknek megfelelő képesítésekkel és készségekkel bíró, aktív vezetőkre van szükségünk az intézményeknek.”

A Lézerszínházat működtető egyesület vezetője, Hegedűs György jogászokkal konzultál. Úgy véli: a TIT saját alapszabályát sem tartotta be, amikor lesöpörte az asztalról a tagfelvételi kérelmet.

RAB LÁSZLÓ

A TIT június 24-i közgyűlésén a Lézerszínház felvételének kérdése azonban még napirendre sem került, noha azt a budapesti szervezet vezetője javasolta. Amivel a TIT végső soron demonstrálta, hogy nincs szüksége a Lézerszínházra.

Píróth Eszter, a TIT szövetségi irodájának igazgatója a KVI-re hivatkozott, amikor megkerestük. - A szerződést föl kellett bontani - mondta, s hozzátette: a törvény az törvény. És további magyarázkodást nem tartott szükségesnek.

A TIT kuszált világában járatos informátorok úgy tartják, a Lézerszínház ellen indított „törvényességi” támadás valójában a tudósként, csillagászként kikezdhetetlen Horváth András ellen irányult. Ő azzal hívta ki maga ellen fenntartója haragját, hogy 2004-ben kezdeményezte: a Planetárium a szövetségi irodától (Píróthéktól) átkerülhessen az országos irodával az utóbbi években többször súlyosan ütköző Budapesti Ismeretterjesztő Társulathoz. Fura egybeesés, de Horváth elszakadási kísérletét követte a januári KVI-vizsgálat. További érdekesség, hogy a 2004. évi közhasznúsági jelentésben (mely szintén Horváth rendkívüli közgyűlési felhívása után készült) már a Planetárium, illetve a szintén „központi” TIT-es Uránia Csillagvizsgáló vezetőjének leváltásáról is szó esik. Horváth András és *Zombori Ottó* munkáját szakmai kifogás tárgyává tenni botorság lett volna, a szövetségi iroda ezért másféle kifogásokkal operált. „A rájuk háruló, megnövekedett feladatokat ellátni nehezen tudják - olvasható a jelentésben. - ... új, szakmailag a mai követelményeknek megfelelő képesítésekkel és készségekkel bíró, aktív vezetőkre van szükségünk az intézményeknek.”

A Lézerszínházat működtető egyesület vezetője, Hegedűs György jogászokkal konzultál. Úgy véli: a TIT saját alapszabályát sem tartotta be, amikor lesöpörte az asztalról a tagfelvételi kérelmet.